

1^E JAARG.

DEC. 1905

DE BEWEGING

ALGEMEEN
MAANDSCHRIFT
VOOR
LETTEREN · KUNST
WETENSCHAP EN
STAATKUNDE

ONDER
REDACTIE
VAN

ALBERT
VERWEY

UITGEGEVEN · DOOR
W. VERSLUYS · AMSTERDAM

[p. 247]

Het evangelie der aarde

door

Dr. M.H.J. Schoenmaekers.

De weedom der menschen was groot in die dagen, want hun liefde was dood.

Mannen en vrouwen paarden om geld en aanzien.

Daarom teelden zij ziellooze kinderen: als vreemden kwamen kinderen ter wereld uit éénen moederschoot.

Broeders en zusters zeiden niet tot elkander: gij zijt mijn bloed en mijn vleesch - want zij waren niet uit liefde verwekt.

En de Aarde treurde en haar gewassen kwijnden, wijl 't haar smartte in haren schoot, voeding te koestren voor ziellooze menschen. -

In die dagen woonde een kluizenaar in de bosschen van 't dorpje Vicarino, met name Theogenes.

Hij leefde heilig voor zijnen God en wist niets van de boosheid der menschen; hij wist alleen van de goedheid der boomen en der vogelen, die er in woonden.

Nooit had hij een vrouw gekend; hij was kuisch naar de algestrengheid zijner Christenleer.

Maar zijn hart in hem bad de Aarde om scheppende liefde, en zijn geest wist het niet.

En terwijl hij peinsde in de bosschen van Vicarino, treurde hij de treurnis der Aarde.

Hij voelde, hoe de Aarde klaagde, wijl 't haar smartte in haren schoot, voeding te koestren voor ziellooze menschen.

En het gebeurde, toen hij nog sluimerde in een vroegen zomermorgen,

[p. 248]

Dat hij gewekt werd door den kus van een wonderschoone vrouw.

En Theogenes, haar ziende, schrikte hevig. Maar de vrouw zeide tot hem:

‘Vrees niet, Theogenes, het gebed uws harten is verhoord; ik zal uwe vrouw zijn en gij zult een dochter scheppen en haar noemen Charis, dat wil zeggen: Liefde.

Zij zal groot zijn onder de menschenkinderen, want zij zal uit liefde geboren worden. Zij zal de menschheid verlossen van machteloos liefdebegeeren.’

Maar Theogenes zeide tot haar: 'Hoe zal dit geschieden, daar ik geen echtgenoot erkennen mag?'

De vrouw antwoordde: 'En wat gij zelf geschapen

hebt, zult gij dit laten sterven zonder vrucht?

Ik ben het kind van uwe heilige hartebede. Moet mijn hart bidden, onverhoord?'

Maar Theogenes zeide: 'Hoe zal ik dit begrijpen, en hoe zal ik weten, of gij een engel of een duivel zijt?' De vrouw antwoordde: 'Verlaat de bosschen van Vicarino en bezoek de wereldsteden.

Dan zult gij zien den grooten weedom der menschen, want hun liefde is dood.

Mannen en vrouwen paren om geld en aanzien, Daarom telen zij ziellooze kinderen: als vreemden komen kinderen ter wereld uit éénen moederschoot.

Broeders en zusters zeggen niet tot elkander: gij zijt mijn bloed en mijn vleesch - want zij zijn niet uit liefde verwekt.

En daarom treurt de Aarde en haar gewassen kwijnen, wijl 't haar smart in haren schoot, voeding te koestren voor ziellooze menschen.

Uw hart heeft meegetreurd de groote treurnis der Aarde, maar uw geest begreep het niet.'

Toen dacht Theogenes aan de tranen, die hij weende, terwijl hij niet wist waarom.

Hij zeide: 'Ik zal gaan naar de menschen der wereldsteden en zien of gij waarheid spreekt.

Maar zeg mij eerst: wie zijt gij die mijn weenen hebt gezien?'

De vrouw zag hem liefdevol aan en antwoordde:

[p. 249]

'Uw hart is rein geworden vèr van de menschen, die paren om geld en aanzien.

Uw droefheid was een reine bede aan de Aarde, om reine, scheppende liefde.

En wat rein is en voelt met de Aarde mede, niet vergeefs zal het blijven verlangen.

Zoo beidt de zaadkorrel in den schoot der Aarde, meelevend met haar en strevend naar uitbloeiing, dag en nacht,

En de vrucht verrijst uit de teere omhelzing van Aarde en zaad.

Maar de zaadkorrel weet niet, welke vrucht uit hem verrijzen zal.

Hij wacht in de duisternis en doet niets dan rein verlangen en meevoelen met der Aarde leven.

Zóó heeft uw hart gewacht in duisternis en wee, en zie, heden nacht ben ik, uw vrucht, gerijpt.'

Maar Theogenes zeide: 'Een kind groeit langzaam in den schoot zijner moeder,

Hoe werdt gij, plotseling, als vrouw geboren?’

De vrouw antwoordde: ‘Aan duizend wonderen hebt gij geloofd, en aan dit wonder gelooft gij niet?’

Maar ‘t is geen wonder, wat gij nu aanschouwt.

Langzaam ben ik gegroeid door de innige liefdebegeerten van uw hart.

Uit aarde en lucht, uit uw tranen en uw hartebloed hebben uw liefdebegeerten geweven mijn zenuwen en spieren en vleesch.

Onzichtbaar waren uw liefdezuchten, maar zij waren sterk als onzichtbare stormwinden.

En gij begreep uw zuchten niet: zoo begrijpt een kunstenaar zijn eigen mysterieuze scheppen niet.

Zijn hart maakt hem tot kunstenaar en schepper - en wie begrijpt de peillooze geheimenissen van een menschenhart?

Maar als zijn werk gegroeid is uit ondoorgrondelijk levenshuiveren, dan zegt de kunstenaar: ‘t is goed, mijn hart, ik ben tevreden.

Zoo zeg ook gij: ‘t is goed, mijn hart, ik ben tevreden.’

Theogenes weifelde en vroeg: ‘Waar toefdet gij dan, toen mijn hartewensen u boetseerden?’

[p. 250]

De vrouw antwoordde: ‘In sferen, die uw menschlijk oog nog niet aanschouwen kan.

Een levend werk groeit steeds tot hooger wijsheid dan zijn maker - daarom is uit onooglijk slijm na tal van duizenden jaren de denkende mensch gegroeid.

Maar lang leeft, wie vurig liefheeft. Uw hart heeft geleefd het scheppen van vele, vele eeuwen. - Daarom ben ik, uw hartevrucht, veel wijzer dan gij.

Ga nu naar de menschen der wereldsteden en ondervraag uw hart en onderzoek naarstig, of ik waarheid heb gesproken.’

Toen vertrouwde Theogenes de schoone vrouw, en samen verlieten zij de bosschen van Vicarino.

Zeer spoedig leerde Theogenes zien, wat ieder gewoon mensch wist in die dagen:

Dat mannen en vrouwen paarden om geld en aanzien, en ziellooze kinderen teelden, dat kinderen als vreemden ter wereld kwamen uit éénen moederschoot.

Maar hij voelde, hoe de Aarde treurde om de menschen, en hij wist nu waarom.

Ook wist hij nu, dat zijn hart reeds langen tijd de Aarde gebeden had om scheppende liefde.

Hij keerde terug naar de bosschen van Vicarino, en hij paarde met de vrouw van zijn hart.

Deze baarde een dochter en zij noemden haar: Charis.

Vol vreugde ontvingen zij haar. Maar de vrouw vermaande: 'Allen, die de Aarde niet kennen zullen dit kind haten en vervolgen.

Spreek daarom niemand over dit kind, totdat het vrouw zal zijn en verkondigen zal het Evangelie der Aarde.'

* * *

Maar terwijl zijne vrouw sliep, gebeurde het, dat Theogenes den eersten glimlach zag van zijn hartekind.

Hij werd diep ontroerd en voelde de Aarde juichen in zijn gemoed.

Hij weende teederlijk en met zijn tranen welden zoete woorden uit zijn hart, de rijpe woorden, die zoo lang reeds bloeiden in hem, onbegrepen:

[p. 251]

'Mijn ziele prijst ons aller Moeder, de lieve Aarde,
En mijn borst zwelt van heilige scheppingsvreugde, Want mijn deemoedig
lijf mocht sidderen onder het levensjubelen der liefde.

Van nu af zal ik zalig zijn en zegenen alle menschenkinderen.

Zooals herschappen is mijn nederig hart, zoo zal herschappen worden heel de wereld.

Nu weet ik, dat de Aarde leeft en machtig is en vol van liefde.

Haar louterend vuur zal branden van geslacht tot geslacht in allen die haar kennen.

Zij zal de trotschen verdelgen en al hun dwaasheid zal vergaan.

En allen deemoed zal zij bezielen tot onverwinbre scheppingsmacht.

Weer kunnen de menschen lieven en telen lachende liefdekinderen.'

Vol ontroering liep Theogenes uit de bosschen naar de boeren van Vicarino, die hem eerden om zijn heiligheid.

Hij vergat de vermaning van zijne vrouw en in de

huizen en op de wegen verkondigde hij zijn machtige vreugde:

'Een kind is mij geboren, een liefdekind en haar naam is Charis.

Zij is mijn hartekind en het hartekind mijner vrouw en het hartekind van de Aarde.'

Toen Theogenes zag, dat niemand hem begreep, riep hij de menschen samen en sprak:

'Mannen en vrouwen van Vicarino! Gij hebt mij geëerd en geloofd, dat ik rechtzinnig van leven was.

Luistert nu eens aandachtig: ik moet u waarheid zeggen, die u aangaat, u en uwe kinderen tot in uw verste nageslacht.

Ik zie, dat uw oogen dof zijn, en uw gang is traag als dorst gij het leven gelijk een zwaren last.

En uw kinderen zijn even arm aan levenslust als gij - moet dan uw kroost zijn loomheid slepen tot in uw verste nageslacht?

Gij zijt ongelukkig, maar gij begrijpt uw ongeluk niet; laat mij het u verklaren.

Ik heb de wereldsteden bezocht en gezien den grooten weedom der menschen:

[p. 252]

Zij kunnen niet meer lieven en koopen valsche kussen voor geld en deftigheid,

Sommige vrouwen verkoopen hun lichaam voor heel haar leven, andere verhuren zich per nacht.

Sommige mannen betalen de vrouwen met geld, anderen betalen haar met een aanzienlijk huwelijk.

Maar zij kunnen niet meer paren uit liefde.

En om de schande van hun liefdearmoede te dekken, hebben zij allerlei eerbaars uitgevonden.

Eerbaar is hun handig praten en handig liegen, eerbaar handig vechten en handig moorden,

Ja, 't ontberen van warme liefde is eerbaar geworden bij de menschen.

Maar alle eer hebben ze uitgevonden om te dekken den smaad, dat ze niet meer lieven kunnen.

En hielden zij zich niet glanzend en kleurig en sierlijk en lenig met middeltjes die gij niet kent, boeren van Vicarino - hun oogen zouden nòg doffer zijn dan de uwe en hun gang zou nòg trager zijn.

Want in stilte schaamt zich diep hun hart en treurt bitterlijk, terwijl hun mond prat gaat op behouden eer.

Dat alles zag ik toen ik de wereldsteden bezocht.

En toen begreep ik, waarom zoo groote droefenis over mij kwam toen ik peinsde in uwe bosschen.

Aanziet de Aarde, die gij bebouwt: zij is ons aller moeder en moet voedsel geven aan liefdelooze menschen.

Denkt gij, dat de aarde dat niet voelt, en er niet om treurt?

De Aarde leeft als gij en ik: natuurkenners hebben haar zenuwen gezien en haar bloedsomloop en haar harteslag.

De Aarde leeft als gij en ik: dat heb ik gevoeld toen ik peinsde in uw bosschen.

En de droefheid der Aarde heb ik meegeleden, omdat ik haar kind was, haar vertrouwde - want mijn hart kon lieven en kloppen van scheppingsdrang gelijk het hare.

O, dat ook gij die zalige droefenis mocht kennen!

Dan zoudt ge eerbiedig zaaien en ploegen en oogsten, en de Aarde zou u zegenen met heiligen scheppingsdrang -

Maar 't gif van allerlei eerbaarheid heeft ook u vergiftigd.

[p. 253]

Ook gij heft uw oogen ten hemel en roemt uw eerbaarheid, terwijl uw hart zich schaamt.

Dààrom zijn uw oogen dof en is uw gang zoo traag en paart ge met minder liefde dan uw vee.

Maar wanhoopt niet: de Aarde is goed en vol vergeving. Verzoent u met de Aarde, uw aller moeder.

En weer zult gij kunnen leven en lieven en telen lachende liefdekinderen.'

De boeren zagen elkander aan en sommige zeiden: 'Onze goede broeder Theogenes is krankzinnig geworden.'

Maar anderen meenden: 'Hij spreekt niet meer volgens 't oude geloof, want niets heeft hij van God gezegd.'

En anderen beweerden: 'Hij is een profeet.'

De meesten echter waren voorzichtig en zeiden: 'Wij zullen onzen zieleherder vragen wat ons te doen staat.'

Maar Theogenes dacht weer aan den eersten glimlach van zijn kind en spoedde zich terug naar de bosschen.

* * *

Theogenes verhaalde zijne vrouw, wat hij de boeren van Vicarino had gezegd.

Maar zij werd zeer ernstig en zeide:

'Gij hebt verkeerd gedaan, Theogenes, van dat alles aan landlieden te spreken.

Want de landlieden kennen 't minst van allen de smarten en de vreugden der Aarde.

Zij kennen de teekens der wolken, die hun spellen goed weder of slecht weder voor de opbrengst der velden.

Zij kennen de vetheid hunner akkers en weten, welke grond rijke groenten draagt, en welke vele korenaren.

Zij eischen alleen voor hun maag de vruchten der Aarde, niet voor hun ziel. Zij zien niet, wat de Aarde schoons heeft, en voelen niet, hoe zij leeft haar eigen leven.

Daarom is de Aarde het minst den landlieden genegen, en geeft hun stompe zinnen en plompe harten.

Hoed u voor de landlieden en spreek hun niet over de smarten en de vreugden der Aarde - dan worden ze boos en zeggen: spreek ons liever van vetten en schralen grond.'

[p. 254]

Den volgenden morgen wandelde Theogenes in de bosschen en bepeinsde de woorden zijner vrouw.

En hem ontmoette de grijze zieleherder van Vicarino, die zijn trouwe vriend geweest was vele jaren lang.

Groote verwondering kwam over zijn aangezicht, toen hij het kalme gelaat van Theogenes zag, en hij zeide:

‘Mijn lieve vriend, er is veel gepraats over u in ’t dorp, en velen zijn u slecht gezind geworden.

Zij zeggen, dat ge een vrouw onteerd hebt en een onecht kind verwekt.’

Theogenes antwoordde: ‘Mijn kind heet Charis, dat wil zeggen: Liefde - zij is mijn hartekind en het hartekind mijner vrouw.

Veel wonderbaars is mij geschied in de stille bosschen van Vicarino.

Mijn hart heeft getreurd van heimwee naar scheppende liefde - en nu is ’t blijde, omdat het geschapen heeft.

Ik wilde zwijgen, maar vergat mijzelf, toen ik den eersten glimlach zag van mijn hartekind.’

Toen verhelderde het gelaat van den grijsaard en hij zeide:

‘Nu kan weer vrede dalen in mijn gemoed, dat gefolterd werd vele jaren lang.

Gij zijt een heilige en geen slechtheid kan meer broeien in uw borst - in uw oogen zie ik weer de reinheid der boomen en vogelen.

Ik heb verstand van oogen, dat komt van mijn witte haren. Gezegend, gezegend uwe oogen!

Ook ik heb vaak geweend om nijpende harteleegte en mijn hart is oud geworden in wroeging.

Want schuldig voelde ik mij, omdat ik dikwijls treurde in verlaten kuischheid.

Velen priesters heb ik mijn angsten gebiecht en geen kon mij troosten: de vergevingswoorden des priesters roerden mijn ziele niet.

Maar gij ziet mij aan met heilige blikken en zegt: er is vergeving ook voor den zondaar, die treurt van heimwee naar scheppende liefde.

Nu kan ik zonder schaamte staan voor mijnen God, en voor mijn heiligen vriend.’

[p. 255]

En van dien dag treurde de grijsaard niet meer over ’t leven van zijn menschenhart.

Maar kinderlijk bleef hij gelooven aan priestermacht en christenplichten; vriendelijk zeide hij tot Theogenes:

‘Gij hebt zeker nog niet het sacrament der biecht ontvangen. Kniel neder: bij mij is nu makkelijk biechten, ik kèn reeds uw zonden; laat mij u zegenen, dat God genade schenke.’

Theogenes kuste bewogen de handen van zijn ouden vriend; hij knielde neder en liet zich zegenen.

Toen was de grijze zieleherder tevreden. Maar hij vermaande Theogenes: 'Wees op uw hoede voor de boeren van Vicarino.

Hun heiligen zijn hun grootste trots, zij vergeven hun heiligen niets, zij zijn strenger dan God.'

En zij gingen van elkander als twee kinderen, die pas vriendschap hadden gesloten. -

Theogenes sprak zijne vrouw over de vermaning van den zieleherder. Zij fronste de wenkbrauwen en zeide:

'Zoo heb ik het verwacht; wreed zijn de menschen en onbetrouwbaar, die niet kennen de vreugden en de smarten der Aarde.

Dubbel wreed en dubbel onbetrouwbaar, als zij troetelkinderen der Aarde zijn, die mogen wonen bij haar schoonste schoonheid.

Hier mogen wij niet blijven, Theogenes, ter wille van ons liefdekind: niet veilig zou Charis wonen bij plumpe menschen.

Wij zullen gaan naar een wereldstad, in vrijwillige ballingschap,

Totdat ons dochtertje vrouw is geworden, met de Aarde in 't hart en heilig begeeren naar der Aarde Rijk.

Dàn zal zij spreken woorden van boete en leven tot de menschen, die vervreemd zijn van het lievende hart hunner moeder.'

Toen de dag van scheiden kwam, waren Theogenes en zijne vrouw zeer bedroefd.

En Theogenes zeide: 'De pronkzucht der menschen heeft mij uit mijn lieve bosschen verjaagd.

Hier zijn hun levende oogen verdofd door de praal van blinkende heiligenbeelden,

[p. 256]

Daar is hun heerlijk lijf verglansd in blinkerend goud en glimmende zijde.

Hoe is alle menscheneer vergaan tot eerbaarheid van geld en heiligenfantomen!

Maar eens zal Moeder de menschenharten roeren en verkondigen hun menscheneerbaarheid,

En gij, lief kind, zult haar Apostel zijn.' -

Zwijgend verlieten zij hun lieve bosschen van Vicarino.

II

Bezielde Stof.

Charis groeide op in schoonheid en wijsheid, verborgen voor de mensen.

Toen zij vrouw geworden was stierven hare ouders korten tijd na elkander, en zij bleef over, zonder bloedverwanten.

In haar hart was groote droefheid om den dood van haar vader en hare moeder,

Maar ook groote vreugde, omdat zij de Aarde voelde juichen in haar: bereid u, mijn Charis, nu zult gij mijn Apostel zijn.

En zij ging naar de stille bosschen van Vicarino en verborg zich daar vele dagen - want in heilige stilte alleen spreekt luide der Aarde stem.

En dit zeide haar de Aarde:

‘Mijn Charis, de mensen hebben vergeten, dat de Aarde leeft.

Zij praten over geestelijkheden, omdat zij niet meer kennen de heerlijkheden van bezielde stof.

Want mijn schoonste stof hebben ze vermoord met stempels van geld.

Lijken van vermoorde stof, die eens bezielde was en leefde: dat zijn hun blinkende munten geld en daarmee koopen ze liefde.

Eens wisten alle denkers bezielde stof te eeren.

O, toen die oude denkers peinsden, de eerste, wier gedachten waardig bevonden werden door den strengen Tijd, te blijven nalichten door alle eeuwen!

Wel naïef noemen de mensen nu die Ouden, omdat hun alles water was of lucht of aarde of vuur.

Maar hun was alle stof bezielde natuurstof.

[p. 257]

Heeft meester Thales niet gezegd, dat ook de steenen vol van ziel zijn en dat alles vol is van goddelijk leven?

En nu is alle bezieling gestorven tot levenloos geld.

Maar, mijn lieve Charis, weer herleven de Ouden in hun allerjongste kinderen.

Weer zwelt het lied in de sferen der menschengedachten: Alleluja, ook de steenen leven.

Wie kan meezingen dat jubelend levenslied?

Zij, die hun bezieling, hun liefde vèr houden van geld en alles wat gekocht kan worden met getelde centen.

Zij zullen leeren leven en lieven tot in de toppen van hun vingers.

Hun zieliefde en lijfs liefde zal één machtig leven zijn.

Want alle stof is bezielde, die niet verkild is tot geld.

Gezegend de menschen, die weer kunnen lieven ver van de lijkenkilte van 't geld.

Waar is de vrouw, die zeggen durft: wát ook te koopen zij, mijn liefde is niet te koopen voor geen tonnen gouds!

Gezegend zij die vrouw, want zij geeft der Aarde weder bezielde stof.

Waar is de man, die zeggen mag: en moest ik sterven zonder liefde, betaalde liefde wil ik niet!

Gezegend zij die man, want hij geeft der Aarde weder bezielde stof.

Waar zijn de kinderen, geboren uit de scheppingsomhelzing van levende, lievende menschen!

Gezegend, gezegend, die kinderen! Zij vervullen de Aarde weder met bezielde stof.

Baart, moeders, baart liefdekinderen!

Dat hun oogjes glinstren van leven,

Dat hun mondjes lachen van leven,

Dat hun handjes wuiven van leven,

Dat hun voetjes huppelen met den zwevenden tred van leven.

Baart, moeders, baart liefdekinderen!'

Zielezinnelijkheid.

Charis trok van stad tot stad, en verkondigde de blijde boodschap der Aarde, leerende de heerlijkheden der bezielde stof.

[p. 258]

Maar de geestelijke leeraren, ziende, dat velen luisterden naar hare woorden, waarschuwden hunne kudden:

'Charis is een stofgeloovige en zeer zinnelijk, want zij versmaadt alle geestelijke dingen.'

En zij hielden heel geleerde betogen en stichtelijke preeken over geest en stof.

Toen werden velen, die naar Charis luisterden verward en zeiden:

'De geleerden zeggen, dat gij den geest versmaadt. Wij willen weten, of zij waarheid spreken.'

Charis antwoordde:

'Hebben de wijste wijzen ons ooit kunnen zeggen, wát geest is en wát stof?

En hebben de wijste wijzen ons niet geleerd, dat geest en stof een éénheid zijn?

Hoe zal ik dan den geest eeren als ik de stof versmaad?

Maar ik weet wel, waarom hun listigverstand mij weerspreken moet.

Het verstand bemint niet, en daarom kan het niet schiften leugen van waarheid.

Het verstand begrijpt alleen, en even begrijpelijk als de waarheid is de leugen.

Het scheppend hart echter bemint, en niet even beminnelijk als de waarheid is de leugen.

Hij kent de waarheid, die liefheeft. En liefhebben kan alleen het scheppende hart.

Zij beschuldigen mij, zinnelijk te zijn, omdat ik den geest in de stof wil zien.

Maar zij moeten hun zinnen wèl gewichtig vinden, die niets beters weten te doen dan hun zinnen te beteugelen.

Ik vind mijn zinnen niet zoo gewichtig.

Weet gij, wat gewichtig is?

Gewichtig is, wat eeuwig is, en alle dingen zijn veelkleurige daden van ééne eeuwigheid.

Daarom is alles even gewichtig, en omdat alles even gewichtig is, is niets gewichtig.

Dit weet de koninklijke ziel van ieder mensch en daarom speelt zij.

Wat zou zij met ongewichtige dingen anders doen dan spelen?

[p. 259]

Dit is der zielen aard: te spelen met wat der zinnen is, met zwierende lijnen, met kleuren die lachen en peinzen, met tonen die jubelen en treuren.

Dit spel is haar zinnelijkheid, haar zielezinnelijkheid.

Schoon is dit spel en krachtig, omdat het Liefde is. Zoo speelden Adam en Eva, toen zij naakt waren en nog niet bloosden van angst, ongewichtig te zijn.

Zoo spelen alle deemoedige zielen.

Maakt gij geen wetten voor haar spel, ziellooze napraters van groote geesten, die uw leegte verbergt onder gewichtige togen.

Zegt gij niet, dat dît geoorloofd is en dåt verboden in 't zalig ziele spel - want gij kùnt niet spelen.

Gij zijt te ongelukkig, te leeg en te trotsch om te zijn als een kindeke, dat speelt.' -

Van dien tijd af kwamen velen niet meer luisteren naar Charis, want zij hadden altijd veel gewichtigs hooren zeggen van menschenzielen, en spelen is niet gewichtig.

Maar die haar trouw bleven, begonnen haar minder te prijzen en meer lief te hebben.

En Charis was gelukkiger dan te voren.

Levende Reinheid.

De geestelijke leeraren bemerkten, dat velen niet meer kwamen luisteren naar Charis, omdat zij niets gewichtigs verkondigde over menschenzielen.

Zij lachten hun welgedanen glimlach, en knikten tevreden met hunne hoofden.

En zij zeiden tot elkander: ‘Nu moeten wij een beroep doen op de kuischheid, dan zal Charis nog meer jongeren verliezen. De kuischheid staat immers in publieke eere.’

En toen Charis wederom sprak over de heerlijkheden der bezielde stof, ondervroeg haar een ouderling, die geëerd werd bij eerbare mensen:

‘Gij spreekt wel aardig over dingen, die simpele mensen niet begrijpen. Maar uw hoorders willen één ding zeker weten: zeg ons, wat dunkt u van de kuischheid?’

Charis antwoordde:

‘Geprezen zij de kuischheid van u en uwe vrienden!

[p. 260]

Wat anders is uwe kuischheid dan schaamte over de naaktheid van uw lichaam? En wèl doet gij, u te schamen over de naaktheid van uw lijf.

Want zielloos is uw lijf, en walgelijk, voor al wie zien kan het leven der ziel.

Geen ziel zie ik lachen in het lachen van uw mond.

Geen ziel zie ik schreien in de tranen van uw oogen.

Geen ziel voel ik trillen in den greep van uw hand.

Uw lichaam eet en drinkt als vee - maar geen zieleleven siddert in uw zenuwen en spieren en vleesch.

Gij walgt van de krengen der dieren die rotten als 't dierenleven geweken is. Maar mijn ziel walgt van uw lijf, want alle menschenleven is eruit geweken. Gelijk de krengen der dieren lijken voor u zijn, zoo zijn uw lichamen lijken voor mijne ziel.

Geprezen zij de schaamte van u en uwe vrienden!

Begraaft uw lijf en snoert het vast in dikke kleeren: want verrotting zie ik in uw vleesch.’

Toen Charis zoo gesproken had, voelden velen zich

beleedigd en verlieten haar; Charis zeide tot hen, die haar trouw bleven:

‘Laat hen gaan: lijken zijn ze, die wegdrijven voor den stroom van ons zieleleven.

Als zij bij ons bleven, - onze zielen zouden stikken in den stank van hun verrotting.’

Toen vroeg een bleeke man met ernstige denkersoogen:

‘Wat is de ziel?’

En zij antwoordde:

‘Er was eens een geleerde, die weten wilde wat licht was.
Hij had de zon zien opgaan over velden en weiden, en de gewassen der Aarde
zien schitteren in de schoonheid van het licht.
Maar zijn hart was niet tevreden, omdat zijn verstand niet begrijpen kon wat
licht was.
Daarom sloot hij zich op in een donker hol en peinsde dag en nacht: wat is
licht? En hij wilde het licht niet meer zien, voor hij het begrepen had.
Veel vermoedde hij over den aard van het licht; maar hoe

[p. 261]

meer hij vermoedde, des te onbevredigder vroeg zijn geest, des te
ontevredener werd zijn hart.
Maar toen hij jaren lang gepeinsd had, en peinzensmoede zijn hol verliet,
was hij blind geworden.
En de Aarde zeide tot hem: ‘Uwe oogen had ik u gegeven om het licht te zien
en gij hebt uw oogen niet gebruikt.
Daarom heb ik uw oogen gesloten: ik sluit altijd de oogen der holbewonende
dieren.
Want al wie mijn gaven niet gebruikt, is mijn gaven niet waard.’ -
Hoedt u, mijn vrienden voor de rechtvaardige straf der Aarde.
Gelijk het licht is om gezien te worden door de oogen, zoo zijn de zielen om
bemind te worden door uw gemoed.
Gij voelt het leven der zielen in werken van kunstenaars, in de blikken van
bezielde menschen en in alles, wat leven kan.
Bemint de zielen, waar gij ze ook voelt - maar verbiedt uw koude verstand te
vragen wat zij zijn.
Anders zou de Aarde uw hart sluiten voor de zielen, en het zou blind worden
voor haar schoonheid.
En heel uw lichaam zou gevoelloos worden voor ’t leven van uw eigen ziel -
en zielloos zou ’t zijn als die andere.
Dit maakt een menschenlichaam tot etend dierenlijf en rottend
menschenlijk: dat ’t lichaam verleert zijn eigen ziel te voelen.
Daaraan sterft de mensch al blijft het dier ook eten: en de eenige kuischheid
van een gestorven mensch is zijn begrafenis in kuische, doode kleeren.
Laat gij uw lichaam leven menschelijk zieleleven.
Laat uw lichaam zijn het voelende, levende kleed uwer ziel.
Dat uw ziel lacht in het lachen van uw mond,
Dat uw ziel schreit in de tranen van uw oogen,
Dat uw ziel trilt in den greep van uw hand,
Dat uw ziel siddert in al uw zenuwen en spieren en vleesch.
Zóó zij uw levende reinheid! -
Van dien dag werd Charis weer minder geprezen en meer bemind.

En zij was gelukkiger dan te voren.

[p. 262]

Mannendeugd.

En andermaal zeide Charis:

‘Heel openlijk zal nu spreken mijne ziel; want die mijn woorden
bezoedelden met vuile gedachten, zijn heengegaan.

Tot u, mannen, wil zij spreken levende woorden, die welden uit de diepste
afgronden der Aarde.

Eens eerden de vrouwen in u den krijgsman, die haten kon en strijden,

Maar krijgsmanseer heeft grondig uitgediend; soldaten schieten heden op
mannen, die zij niet haten.

Nu eischen de adelvrouwen andere manneneer, en zij doen wèl daaraan.
Wat mannenkracht maakt nu den man tot adelman?

O mannen, doodt nu niet meer - het Leven siddert in der Aarde diepste
afgronden: voor het Leven vraagt u de Aarde mannendienst.

Zij vraagt u bezieling voor haar kilste sferen, waarin haar leven schuchter
slechts nog sluipen kan.

En wat is killer dan de kille mensenrede? En wat is levenloozter dan het dor
verstand?

Als marmer is der mensen rede, als afgehouden rotsblok, harteloos en
ruw.

Bezielt, o mannen, bezielt de Gedachte!

Laat uwe zielen beïtlen in het graniet der mensenrede,

Tot poedergruis verbrijzelt al wat verbrokking toont van afgeleefd denken,

Houwt weg met sterken houw al wat uw ziele haat in onbezielt verstand,

Totdat een beeld wordt, een levensbeeld, uw steenen geest, bezielde
beelding van een mannenziel.

Dàt mannenwerk maakt nu den man tot adelman: tot kunstenaar in
marmeren gedachten,

En om dàt werk zal de adelvrouw hem eeren.’ -

Toen Charis zoo gesproken had, zweeg ze een wijle en zag de mannen met
liefde aan.

Dan zei ze weder:

‘U kèn ik, mijn vertrouwden, ik weet, dat gij mijn ziel verstaat.

[p. 263]

Toch zeg ik het met zorg in ’t hart: hoedt u voor valsche
gedachtebeeldenaars - want zij zijn sluwter dan de sluwste vrouw.

Vertrouwt uw zieleoogen niet, als gij hun werk beschouwt: betast het ook

met sterke zielehanden.

Van was toch is hun sierlijk maaksel, gedwee te kneden naar den wensch van zieke vrouwtjes en smeltbaar bij de warmte van koestrend aardeleven.

Dit zeg ik u met zorg in 't hart: bestrijdt hen niet - geen strijderseer haalt gij bij wijven-mannen.

Slechts walging geven ze u en zieke zenuwen en armte aan arbeidslust.

Wacht maar geduldig tot hun wasse maaksel smelt - voorwaar de lauwe tranen der zieke vrouwtjes zullen 't helpen vervloeien.'

Toen dachten de mannen in hun hart: ik wenschte mij de mannenkracht van Charis.

Zij echter zag hun denken in hun oogen en zeide:

'Mijn vader gaf mij vrouwensterkte en mannenkracht, want hij was groot als beeldenaar der Gedachte.

Hij gaf zijn sterken geest gebeente en bloed en maakte hem tot zijn vrouw.

Gezegend zij de man, die schepper wordt van kinderen, omdat hij schepper van zich zelve was!'

Vrouwendeugd.

En andermaal zeide Charis:

'Nu wil ik spreken tot u, vrouwen, levende woorden

die welden uit de diepste afgronden der Aarde:

Eens streelden de mannen in u hun opgedirkte pop, tot pret en ontspanning, en rust en troost na afgedanen arbeid. Maar thans willen sommige vrouwen óók van adel zijn; ik weet, dat gij vrouwen zijt van edel bloed.

Wat vrouwenkracht maakt nu de vrouw tot adelvrouw?

O vrouwen, eens hebt gij den krijgsman in uw gemaal geëerd en gij deelt goed, den krijgsman te eeren.

Maar dit zij nu de adel van uw bloed: dat gij van oude strijders erfdet strijdersbloed.

[p. 264]

Tot strijdster wil ik nu de adelvrouw: verdelgen moet zij eens wat geen man ooit verdelgen kon.

Ik zie de heele Aarde bezoedeld door 't gif van een reuzenslang; verdelgt mij die slang, o vrouwen!

Ik noem u haar huichelnaam: zij heet zich Eerbaarheid.

Vetglimmend zijn haar schubben en dik is haar buik, want zij is goed gevoed; duizenden jaren leefde zij en was altijd welvarend.

Dolgraag slurpt zij heldenbloed; geen held heeft ooit geleefd, of zij heeft van zijn bloed gedronken.

Ook lust ze giftigen inkt uit pennen van scribenten met vaste jaarwedde.

Het liefst vreet zij een minnend hart: dat is haar fijnste lekkernij.

Ik zie lange rijen van menschen naderen haar groenen kop; twee aan twee schrijden ze voort, eerbiedig en behoedzaam; want zij dragen voedsel in zilveren schalen: offergaven voor de reuzenslang.

Eén voor één bieden ze hun voedsel aan, hun bloed, of hun inkt, of hun hart. De slang slikt 't vraatzuchtig in en likt de gevers onder wellustig gesis.

De meeste offeraars zijn vrouwen; sommige weenen tranen van aandoening op hun offergaven - tranen immers vindt de slang ook lekker: wie tranen onder haar voedsel mengt, krijgt 'n likje apart.

De scribenten brengen zelf hun giftigen inkt; ze houden hun hoedje in de hand en buigen zeer beleefd: want zij hebben veel eerbied voor de slang Eerbaarheid.

En de slang vreet maar aldoor en slurpt maar aldoor - o vrouwen, wie doodt me die slang?

Vele mannen hebben met haar gestreden, maar zij heeft ze alle verslonden: ach de sterkste mannen worden linksch bij 't sissen der Eerbaarheid.

Vele vrouwen hebben met haar gestreden, maar zij heeft ze alle verslonden: want de vrouwen waren nog troostartikels voor de mannen, en geen strijdsters.

Maar thans willen sommige vrouwen ook van adel zijn; haar roep ik toe: ten strijde, ten strijde tegen de slang Eerbaarheid.

Zegt niet, dat gij geen wapens kunt hanteeren; ik zeg u:

[p. 265]

gij hebt geen wapens noodig - moordend kan zijn de welgemikte trap van een vrouwenhiel.

Ten strijde, ten strijde, verplet met uw sterke vrouwenhielen den kop van de reuzenslang.

Die strijd is uw vrouwendeugd; om haar zal u eeren de adelman. -

Tot adelmannen sprak ik en adelvrouwen. Wat zal ik nog zeggen van hun huwelijk?

Plebejers paren voort en werpen plebejers en heel de Aarde is vol met gepeupel: gepeupel van hooge en lage rangen.

Schept hun een koningsmensch, o adelmenschen, een koningsmensch, wijs genoeg om 't vuigste gepeupel te temmen.

Baart, adelmoeders, baart een koningsmensch!

Dat zijn oogen doorboren de harten en onderkennen slavenharten en vrije harten,

Dat zijn hand zwaaiet het zwaard tot verlossing der vrijen en tot knechting der slaven,

Dat zijn ziele gloeie van liefde voor vrijen èn voor slaven.

Baart, adeldoeders, baart een koningsmensch!’

III

In die dagen bereidden de Christenen zich ten hoogtij: tot feestelijk herdenken van Jezus’ triomf over den dood.

En Charis zeide tot hare jongeren: ‘Laten ook wij ons Paaschfeest vieren: het broederfeest van allen, die aan de macht des Levens gelooven.

Mijn hart trekt naar de bosschen van Vicarino: bij hen wil ’k toeven voor slechts éénen dag.

Komt, laten wij wandelen naar de bosschen van Vicarino: daar zullen wij ons Paaschfeest vieren.’ -

En samen gingen zij op weg vóór zonsopgang: den sluimerenden morgen van een schoonen lentedag.

En Charis’ hart vloeide over van vreugde:

‘Een heilige pelgrimstocht is mij deze gang naar de stille bosschen van Vicarino.

Daar schiep mijn vader zichzelve tot adelman, daar riep zijn scheppingsdrang mijn moeder tot vrouwenleven, daar heeft hun scheppingsomhelzing mij verwekt.

[p. 266]

Van scheppend Leven trilt daar ieder twiggje, en de vlucht der vogelen is het wieken van scheppingsgedachten.’

En toen zij de bosschen betraden, weenden haar oogen tranen van geluk en haar mond weende woorden van geluk:

‘Lieve Aarde, die ons aller Moeder zijt,

Gezegend zij uw heilige schoot,

Uw Leven doordringe ons,

Uw Wil geschiede in de kilste gedachten als in uw vurigste diepten,

U danken wij alle voedsel van heel ons wezen, Vergeef, dat onze hoogmoed

U smaadde, gelijk ook wij vergeven allen die ons krenkten,

Leer ons de nietigheid van lokkenden pronkzucht kennen,

Verlos ons van allen groothedswaan. -

Mijn lieve kinderen, zoo zult gij bidden als men zeggen zal: Charis is dood.’

Toen werden hare jongeren bedroefd en zeiden:

‘Spreek nu niet van den dood, wij wilden samen vieren het hoogtij van het Leven.’

Maar Charis antwoordde:

‘Mijn lieve kinderen, nog bruist het sterke Leven niet volkrachtig in uwe harten.

Zóó leeft het Leven als 't zijn sterksten zege viert: het kust zijn broederkus op wat de menschen noemen: dood.

Zoo viert in hooge zonneluchten de koningsbij haar bruiloft - maar die nieuw leven schiep in haren schoot, sterft aan zijn scheppingsdaad.

En de menschen zeggen: de sterkste mannenbij veroverde zijn bruid en kuste zich dood.

Maar dit zeg ik u, omdat ik u liefheb: zoolang gij niet kunt spelemeien met den dood, en alle dood u leven wordt, zoolang kunt gij niet viereen uw allerhoogste Levensfeest.

Het sterke Leven wil sterke zegepraal - grimmig nu is de dood en vol gevaren: den dood wil 't Leven overwinnen,

Een bezielen ten blijven lach de grimmigheid van alle doodsgevaren: dát is des Levens hoogste triomf.

Gelijk een zogende moeder is het sterke Leven; de moeder lacht om 't plagerig kindje, dat grient van gulzigheid,

En zij zegt: tirannetje, dwing gij maar en sla van kinder-

[p. 267]

kwaadheid mijn volle borsten; wat zuigt gij me anders af dan 't overrijpe levensvocht?

U is 't gediend, en mij tot last, mijn kerngezonde leven: zoo spreekt de zogende moeder, zoo spreekt het sterke Leven tot allen grimmigen dood.'

Toen Charis zoo gesproken had, golfdén van verre aan zwakke klokkegalmen van een kerkje, waarin Christenen hun Paaschfeest vierden,

En zacht luidde het klokje: 'Alleluja, het Leven overwint den dood, Alleluja, Alleluja.'

'Hoort gij 't,' zeide Charis, 'zij weten 't nog, wat eens hun Meester leerde.

Ook hij sprak woorden, die welden uit der Aarde diepste afgronden - maar vertroebeld zijn die woorden door 't gif der reuzenslang.

Zij dronk des Meesters heldenbloed en vrat zijn hart en spuwde haar eerbaar vuil in zijne woorden.

Doodt, vrouwen, doodt mij die reuzenslang. -

Mijn kinderen, een zoeten smaak heeft 't gif der reuzenslang als zij het spuwt in heilige woorden.

Dit is haar list: haar gif smaakt steeds naar geestelijkheid, en geestelijkheid is zoet als suiker: een voedsel voor menschen met verwende zielen.

Een lokkende lekkernij, lokaas van valsche profeten, die preeken voor zwakke, verwende zielen.

Hoedt u, hoedt u voor valsche profeten! Hieraan zult gij hen erkennen: zij prijzen geestelijke dingen, maar arm zijn ze aan bezieling.

Meer ziel luidt in de klokkeklanken van hun kerken dan in hun lamentabele

prediktonen.

Zij preeken geestelijke liefde, maar lieven kunnen zij niet - hun woorden zijn gif van hun liefdearmen nijd: zij willen uw liefde vermoorden.

Zij preeken huiselijk geluk - maar zegt hun: geluk wil niet gaan op knusse pantoffeltjes, geluk eischt vleugels om te vliegen.

Zij preeken zieleliefde en verachten het lichaam - maar vraagt hun: wat is zieleliefde anders dan liefde van 't bezielde lichaam?'

[p. 268]

- En zacht luidde weer het klokje: Alleluja, het Leven overwint den dood, Alleluja, Alleluja. -

'Alle geestelijkheid, mijn kinderen, is grillig - en grillig zijn alle gelooven, die strijden om de meeste geestelijkheid.

Wacht u voor hen, die zeggen: wij weten een nieuwe geestelijkheid, de oude is versleten.

Ik zeg u: zij vonden weer een nieuwe gril van grillige, ondiepe menselijkheid.

Maar diep en trouw en kalm en machtig is der Aarde Leven. Ziet, de Aarde kent geen grillen.

Zij blijft in hare baan, eeuw in eeuw uit, en in haar schoot gloeit onverpoosd haar scheppingskracht,

Haar scheppingskracht, die trilt in velden en weiden, en toornig soms, maar zonder grillige onbestendigheid, uit bergen oplaait.

Dit zij u ten teeken, dat het Leven waarlijk rijpt tot nieuwe heerlijkheid:

Als de bezielde stof in eere wordt hersteld, als adelmenschen gaan naar velden en weiden, om eerbiedig te zaaien, eerbiedig te ploegen, eerbiedig te oogsten,

Als hij, die zaait en ploegt en oogst, kan voelen de vreugden en smarten der Aarde en medeleeft haar eigen Aardeleven,

Als kunstenaars alle praalvertoon bespotten, en de eenvoudige Aarde bedroomen, en haar praallooze, vergeten menschen,

Als mannen vrouwen eeren, die durven zetten op de reuzenslang haar sterken vrouwenhiel,

Als vrouwen mannen eeren, die hun kouden geest behouwen kunnen en herscheppen tot harde mannenzielebeeld,

Dàn weet, dàt waarlijk het Leven-zelf een heerlijk Paaschfeest viert.'

En zacht-wegstervend luidden de laatste tonen van het klokje: Alleluja, het Leven overwint den dood, Alleluja, Alleluja.

Toen werd alles stil. Ook Charis en haar jongeren zwegen lang, want zij voelden, hoe de Aarde in hen spreken wilde nieuwe, groote scheppingswoorden.

En zoo waren zij verzonken in hun ziele diepte, dat zij niet gemerkt hadden, hoe een donkere gestalte tot hen kwam,

[p. 269]

Een rijzige grijsaard, omplooid met zwarte soutane, en leunend op een wandelstok.

Het eerst zag Charis hem en zeide: 'Ik herken dien man, mijn vader sprak mij vaak van hem.

Hij is de grijze zieleherder van Vicarino: ziedaar een waar Christen, waarin geen valsheid is.

Onzeker is zijn hart en zeker slechts door de kracht van sterken, die hij eert. Maar hij poseert niet, zeggende: ik heb aan mijzelf en mijnen God genoeg.'

De grijsaard was hen langzaam genaderd. Verlegen vroegen zijn oogen, en verlegen speelden zijn vingeren met den driepuntigen hoed, die hing aan zijn langen arm langs zijn soutane.

'Gegroet, Eerwaarde,' zeide Charis, 'een goede engel voerde u tot ons - gij zijt bij blijde vrienden.

Wij zijn de stad ontvloden om hier te vieren ons Verrijzenisfeest - voor Frissche-Levensfeest was ons de stad te vol van kwade dampen.'

Toen glimlachte de oude man en zeide: 'Ik prijs uw goeden smaak. Waar viert men blijer Paschen dan in blijde lentelucht!

Doordringend zag hij Charis aan met groote, vragende oogen; dan lachte hij plotseling luide:

'Wat oude dwaas ben 'k toch! 'k Vertrouwde u eerst niet recht. - Die vreemdelingen in de bosschen op 't hoogste Christenfeest...

Ik dacht: dat zullen Godloochenaars zijn, die niet ter kerke gingen, die niets weten willen van den lieven God en zijn Paaschfeest.

Maar nu 'k uw oogen zie, vertrouw ik u. Ik heb verstand van oogen; dat komt van mijn witte haren.

Ja, ik zie het aan uw oogen: een schooner Paaschfeest vierdet gij dan ik!'

En heel vertrouwelijk ging hij zitten te midden van Charis en haar jongeren.

'Ik zie uw oogen vragen,' hernam hij, 'wat doet gij, oude, in de bosschen op 't hoogtij van Paschen?

Ik zal 't u zeggen, vrienden. Eens leefde hier een heilig kluizenaar, genaamd Theogenes; hij was mijn trouwe vriend al vele jaren lang.

Nu zegt men, dat hij dood is en dat hij stierf in een groote

[p. 270]

stad als afvallige - en ik weet niet, wat ik hiervan denken moet.

Zoo gaarne zou 'k de *waarheid* weten. Aan alle stedelingen, die ik hier ontmoet vraag ik - maar niemand wist tot nu toe mij bescheid te geven.

O, als ik vernemen mocht de waarheid, dat hij stierf als heilige, dan zou ik vreugdevol mijn oogen sluiten: ik had hem lief, ik heb hem lief, mijn vriend Theogenes.'

Zijn woorden trilden van waarheid en Charis werd zeer ontroerd. Zij zag den grijsaard diep in de oogen en zeide:

'Ja, waarlijk, een goede engel voerde u tot ons. Zoo hoor de blijde waarheid: Theogenes is heilig gestorven.

Ik kende hem, ik heb zijn oogen gesloten en 'k heb met hem gebeden tot zijn laatste stonde.'

Toen sprong de grijsaard vol vreugde op en vergat zijn wandelstok: verjongd waren al zijn spieren en vol van blij leven.

'Dan spoed ik mij ter kerke, om mijnen lieven Heer te danken. Gezegend zij de heilige dag, die mij die zalige waarheid leerde.'

En ijlings liep hij heen, en wuifde en lachte nog van verre.

Maar toen hij uit 't gezicht verdwenen was, werd Charis zeer ernstig en zeide tot hare jongeren:

'Gij zult mij vragen: Is dat nu waarheid? Hebt gij de waarheid gezegd aan dezen ouden man?

Ja, kinderen, ik zeide de waarheid, de levende waarheid. Een nieuw gebod geef ik u: het gebod der levende waarheid.

Indien uwe waarheid niet dieper is dan die der wereldlingen, zoo zal u niet zegenen de levende Aarde.

Gij moet de waarheid spreken, zoo zegt de wereldling - maar gij moogt woorden zeggen zonder zin en zonder liefde.

Maar ik zeg u: alwie woorden zegt, die niet welden uit zijn ziel vol liefde, hij is een leugenaar in zijn hart.

Is dit soms uw waarheid, dat de lucht blauw is en groen het gras? Och, zulke waarheid spreken ook de wereldlingen en zelfs de grootste schurken.

Ik zeg u: ware woorden zijn woorden uit liefde geboren en wekkende liefde en geluk - want deze woorden alleen spreken ons diepste wezen uit.

Ik zeg u: als uit een liefdevolle ziel deze woorden zouden

[p. 271]

spreken: de lucht is groen en het gras is blauw - levende waarheid zouden die woorden zijn.'

Toen dacht Charis een wijle na en hernam:

'Ik zeide u zeer weinig over God - want zelden zegt waarheid, wie over God waagt te spreken.

Maar dit is de hoogste waarheid, die ooit over God werd gezegd: dat God in gelijkenissen spreekt.

Het Leven der Aarde, mijn kinderen, is God, en die God spreekt in gelijkenissen.

Gelijkenissen Gods zijn de lucht en de boomen en de bloemen en alles wat onze oogen zien en onze ooren hooren.

Gelijkenissen Gods zijn ook onze woorden, en wie zijn woorden voelt als Gods gelijkenissen, hij spreekt waarheid.

Leugen is alle leeg gezwets - want het wordt niet gevoeld als gelijkenis Gods,

Leugen is alle oordeel - want het wordt niet gevoeld als gelijkenis Gods,

Leugen is alle twistgepraat over onbegrijpelijk Mysterie - want wie daar zegt: ik heb gelijk, ik kèn het Mysterie - hij voelt zijn woorden niet als gelijkenissen Gods.

Een nieuw gebod geef ik u, het gebod der levende waarheid: spreekt alleen woorden, die gij voelt als gelijkenissen Gods.

Spreekt alleen woorden, uit liefde geboren en wekkende liefde en geluk - en laat uw oogen getuigen van uw waarheid.

Spreekt niet veel, mijn kinderen. Wie veel spreekt, maakt veel geraas van leeg gezwets - en overschreeuwt de stille taal van de gelijkenissen Gods.'

De jongeren begrepen Charis en zwegen eerbiedig: hun ontroerde harten luisterden naar de lucht en de wolken en de boomen.

En hun zielen smaakten levende waarheid.

* * *

Inmiddels was het middag geworden, een warme, heldere lentemiddag.

En stilte heerschte alomme.

Maar plotseling zagen Charis' jongeren, dat hun Meesteresse zeer bleek was geworden.

[p. 272]

Zij schrikten hevig en omringden haar met vragen en zorgen.

Maar Charis zeide glimlachend: 'Heb ik u niet gezegd, dat 't sterke Leven kust zijn broederkus op wat de menschen noemen: dood?'

Toen weenden hare jongeren en zeiden: 'Meesteresse, gij moogt nog niet sterven, hoe zouden wij reeds leven kunnen het sterke leven zonder u?'

Maar Charis troostte hen en zeide: 'Ik leerde u uw Moeder minnen, wat ben ik u nog van noode?'

Ik zaaide u als een zaad in de Aarde: de zorg voor uwen groei is haar wèl toevertrouwd.

Nu vraagt mij niets meer, kinderen - geen menschenwoord mag storen wat de Aarde mij nu nog zeggen wil.

De jongeren legden Charis op haar geliefde Aarde en knielden zwijgend
naast haar neder.

En stilte heerschte alomme toen zij Charis langzaam de oogen zagen sluiten.

-

Maar plotseling trilde de Aarde onder hunne voeten,

En door al hun leden stroomde warm-tintelend jubelen,

En in hun harten voelden zij de Aarde zingen haar Paaschlied:

Alleluja, Alleluja!
't is dag, 't is dag -
Wat lacht de gouden zonnelach?
'De menschen kussen in den nacht,
Maar Zon en Aarde in vollen dag,
In lichteklaren levensdag.'

't Is dag, 't is dag -
Wat lacht de blondë Aardelach?
'Weer is mijn barenspijn volbracht,
O menschen, ik lach mijn scheppingslach,
Mijn eerbaren, eerbaren scheppingslach.'

Nunspeet, Okt. 1906.

[p. 247]

The Gospel of the Earth

by

Dr. M.H.J. Schoenmaekers

The sorrow of men was great in those days, for their love was dead.
Men and women competed for money and prestige.
Therefore they bred soulless children: children came into the world from one mother's womb as strangers.
Brothers and sisters did not say to one another: You are my blood and my flesh - for they were not conceived of love.
And the Earth mourned and her crops languished, because it grieved her in her womb to nourish food for soulless men. -
In those days a hermit lived in the woods of the village of Vicarino, named Theogenes.
He lived holy before his God and knew nothing of the wickedness of men; he knew only of the goodness of the trees and the birds that dwelt in them. He had never known a woman; he was chaste according to the strictness of his Christian doctrine.
But his heart within him prayed to the Earth for creative love, and his mind knew it not.
And while he meditated in the woods of Vicarino, he mourned the sadness of the Earth.
He felt how the Earth lamented, because it pained her to provide nourishment for soulless people.
And it came to pass, while he was still slumbering on an early summer morning,

[p. 248]

That he was awakened by the kiss of a beautiful woman.
And Theogenes, seeing her, was terrified. But the woman said to him,
'Fear not, Theogenes, the prayer of your heart has been answered; I will be your wife, and you shall create a daughter and call her Charis, that is, Love .
She will be great among the children of men, for she will be born of love. She will free humanity from powerless love- desire.'
But Theogenes said to her: 'How shall this be, since I am not allowed to know my wife?'
The woman replied, 'And what you yourself have created, will you let it die without fruit?
I am the child of your sacred heart's prayer. Must my heart pray, unanswered?'
But Theogenes said: 'How shall I understand this, and how shall I know whether thou art an angel or a devil?'
The woman replied: 'Leave the forests of Vicarino and visit the cities of the world.
Then you will see the great sorrow of men, for their love is dead.

Men and women mate for money and prestige,
That is why they breed soulless children: children come into the world
from one mother's womb as strangers.
Brothers and sisters do not say to each other: you are my blood and my
flesh - for they were not conceived of love.
And that is why the Earth and its crops languish, because it grieves in her
womb to nourish food for soulless people.
Your heart has mourned the great sadness of the Earth, but your mind did
not understand it.'
Then Theogenes thought of the tears he wept, and knew not why.
He said: 'I will go to the people of the cities of the world and see whether
you speak the truth.
But tell me first: who are you who have seen my weeping?' The woman
looked at him lovingly and replied:

[p. 249]

'Your heart has become pure far from people who mate for money and
prestige.
Your sadness was a pure prayer to the Earth, for pure, creative love.
And what is pure and feels with the Earth, it will not continue to long for in
vain.
Thus the seed dwells in the womb of the Earth, sympathizing with it and
striving to blossom, day and night,
And the fruit rises from the tender embrace of Earth and seed.
But the seed does not know what fruit will arise from it.
He waits in the darkness and does nothing but pure desire and compassion
for life on Earth.
Thus has your heart waited in darkness and woe, and behold, this night I,
your fruit, have ripened.'
But Theogenes said: 'A child grows slowly in his mother's womb,
How were you suddenly born as a woman?'
The woman replied, 'You have believed in a thousand miracles, and this
miracle you do not believe?
But it is no wonder what you are seeing now.
Slowly I have grown through the deep love desires of your heart.
From earth and air, from your tears and your heart's blood, your love
desires have woven my nerves and muscles and flesh.
Invisible were your desires for love, but they were strong as invisible storm
winds.
And you did not understand your sighs: so an artist does not understand
his own mysterious creations.
His heart makes him an artist and creator - and who understands the
fathomless mysteries of a human heart?
But if his work has grown from an unfathomable fear of life, then the artist
says: it is good, my heart, I am satisfied.
So say you also: 'It is good, my heart, I am satisfied.'
Theogenes hesitated and asked: 'Where were you then, when my heart's
desires were molding you?'

[p. 250]

The woman replied: 'In spheres that your human eye cannot yet see.
A living work always grows to greater wisdom than its creator - that is why

thinking man has grown from unsightly slime after many thousands of years.

But he who loves fervently lives long. Your heart has lived creating for many, many centuries. - Therefore I, the fruit of your heart, am much wiser than you.

Go now to the people of the cities of the world and question your hearts and diligently investigate whether I have spoken the truth.'

Then Theogenes trusted the beautiful woman, and together they left the woods of Vicarino.

Very soon Theogenes learned to see what every ordinary person knew in those days:

That men and women mated for money and prestige, and bred soulless children, that children were born as strangers from one mother's womb. But he felt how the Earth mourned for the people, and he now knew why. He also now knew that his heart had long been praying to the Earth for creative love.

He returned to the woods of Vicarino, and mated with the woman of his heart.

He gave birth to a daughter, and they called her name Charis.

They received her with joy. But the woman admonished: 'All who do not know the Earth will hate and persecute this child.

Therefore do not speak to anyone about this child until she becomes a woman and preaches the Gospel of the Earth.'

* * *

But while his wife slept, it happened that Theogenes saw the first smile of his dear child.

He was deeply moved and felt the Earth rejoice in his mind.

He wept tenderly and with his tears sweet words welled up from his heart, the ripe words that had blossomed in him for so long, misunderstood:

[p. 251]

'My soul praises our all Mother, dear Earth,
And my breast swells with holy joy of creation,
For my humble body might tremble under the jubilation of love.

From henceforth I will be blessed and bless all the children of men.

As my humble heart has been recreated, so shall the whole world be recreated.

Now I know that the Earth is alive and powerful and full of love.

Her purifying fire will burn from generation to generation in all who know her.

It will destroy the proud, and all their folly will perish.

And she will inspire all humility to invincible creative power. People can love again and breed smiling loving children.'

Theogenes, full of emotion, walked out of the woods to the peasants of Vicarino, who honored him for his holiness.

He forgot his wife's admonition, and in the houses and on
the roads he proclaimed his mighty joy:
'A child has been born to me, a love child and her name is
Charis.
She is my heart-child and the heart-child of my wife and
the heart-child of the Earth.'

When Theogenes saw that no one understood him, he
called the people together and said:
'Men and women of Vicarino! You honored me and
believed that I was orthodox in life.
Now listen carefully: I must tell you the truth that concerns
you, you and your children, even to your descendants.
I see that your eyes are dull, and your gait is slow, as if you carry life like a
heavy burden.
And your children are as poor in zest for life as you are - must your
offspring drag their lethargy into your remotest offspring?
You are unhappy, but you do not understand your misfortune; let me
explain it to you.
I have visited the cities of the world and seen the great misery of the
people:

[p. 252]

They can no longer love and buy false kisses for money and decency,
Some women sell their bodies for their entire lives, others rent themselves
out per night.
Some men pay the women with money, others pay her with a significant
marriage.
But they can no longer mate for love.
And to cover the shame of their poverty of love, they have invented all
kinds of honorable things.
Honorable is their skill in talking and skill in lying, honorable in fighting
and skill in killing,
Yes, the lack of warm love has become honorable among people.
But they have invented all honor to cover the shame that they can no longer
love.
And if they did not keep themselves shiny and colorful and graceful and
flexible with means unknown to you, peasants of Vicarino - their eyes
would be even duller than yours and their gait would be even slower.
For in silence their hearts are deeply ashamed and mourn bitterly, while
their mouths boast of preserved honor.
I saw all that when I visited the world's cities.
And then I understood why such great sadness came over me when I
meditated in your woods.
Look at the Earth you cultivate: it is the mother of us all and must provide
food for unloving people.
Do you think that the earth does not feel that and does not mourn for it?
The Earth lives like you and I: naturalists have seen its nerves and its blood
circulation and its heartbeat.
The Earth lives as you and I: I felt that when I reflected in your forests.
And I suffered the sadness of the Earth, because I was her child, trusted

her - because my heart could love and beat with creative urge like hers.
Oh, that you too might know that blessed sadness!
Then you would reverently sow and plow and reap, and the Earth would
bless you with holy creative urge -
But the poison of all manner of modesty has also poisoned you.

[p. 253]

You also lift up your eyes to heaven and boast of your honor, while your
heart is ashamed.
That is why your eyes are dull and your gait is so slow and you mate with
less love than your cattle.
But do not despair: the Earth is good and full of forgiveness. Reconcile
with the Earth, mother of all.
And again you will be able to live and love and breed laughing children of
love.'

The peasants looked at each other and some said, "Our good brother
Theogenes has gone mad."
But others thought: 'He no longer speaks according to the old faith,
because he has said nothing about God.'
And others claimed, 'He is a prophet.'
Most of them, however, were cautious and said: 'We will ask our pastor
what we should do.'
But Theogenes remembered his child's first smile and hurried back to the
woods.

* * *

Theogenes told his wife what he had said to the peasants of Vicarino.
But she became very serious and said:
'You have done wrong, Theogenes, to speak of all this to husbandmen.
For the husbandmen know least of all the sorrows and the joys of the Earth.
They know the signs of the clouds, which tell them good weather or bad
weather for the produce of the fields.
They know the fatness of their fields, and know which ground bears rich
vegetables, and which many ears of corn.
They demand the fruits of the Earth only for their stomachs, not for their
souls. They do not see what beauty the Earth has, and do not feel how she
lives her own life.
Therefore the Earth is least affectionate to husbandmen, and gives them
dull senses and clumsy hearts.
Beware of the husbandmen and do not speak to them of the sorrows and
the joys of the Earth - then they will become angry and say: rather speak to
us of fat and poor soil.'

[p. 254]

The following morning, Theogenes walked in the woods and pondered the
words of his wife.
And he met the gray soul shepherd of Vicarino, who had been his faithful
friend for many years.
Great astonishment came over his face when he saw the calm countenance
of Theogenes, and he said:

‘My dear friend, there is much talk about you in the village, and many have turned against you.

They say that you have dishonored a woman and fathered an illegitimate child.’

Much wonder has happened to me in the quiet woods of Vicarino.

Then the old man’s face brightened, and he said:

‘Now peace can again descend into my soul, which has been tormented for many years.

Theogenes answered: ‘My child’s name is Charis, which means Love - she is the child of my heart and the child of my wife’s heart.

My heart has grieved with longing for creative love - and now it is joyful because it has created.

I wanted to remain silent, but I forgot myself when I saw the first smile of my heart’s child.’

You are a saint, and no evil can dwell in your heart anymore - in your eyes, I see again the purity of the trees and birds.

I have knowledge of eyes, that comes from my white hairs. Blessed, blessed are your eyes!

I, too, have often wept from a painful emptiness of heart, and my heart has grown old in remorse.

For I felt guilty because I often mourned in lonely chastity.

Many priests have I confessed my fears to, and none could comfort me: the priest’s words of forgiveness did not touch my soul.

But you look at me with holy eyes and say: there is forgiveness even for the sinner who mourns with longing for creative love.

Now I can stand before my God without shame, and before my holy friend.’

[p. 255]

But he childishly continued to believe in the power of priests and Christian duties; he kindly said to Theogenes:

‘You surely have not yet received the sacrament of confession. Kneel down: it is easy to confess to me now, as I already know your sins; let me bless you so that God may grant you grace.’

Theogenes, moved, kissed the hands of his old friend; he knelt down and allowed himself to be blessed.

Then the gray soul shepherd was satisfied. But he warned Theogenes:

‘Be cautious of the farmers of Vicarino.

Their saints are their greatest pride, and they forgive their saints nothing; they are stricter than God.’

And they parted like two children who had just formed a friendship. -

Theogenes spoke to his wife about the soul shepherd’s warning. She frowned and said:

‘I expected this; people are cruel and unreliable, especially those who do not know the joys and sorrows of the Earth.

They are doubly cruel and doubly unreliable if they are the Earth’s spoiled children, privileged to live amidst its greatest beauty.

We cannot stay here, Theogenes, for the sake of our beloved child: Charis would not be safe living among coarse people.

We shall go to a big city, into voluntary exile,
Until our little daughter has grown into a woman, with the Earth in her heart and a holy desire for the Earth's Kingdom.
Then she will speak words of repentance and life to the people who are estranged from the loving heart of their mother.'

When the day of departure came, Theogenes and his wife were very sad.
And Theogenes said: 'The vanity of people has driven me from my beloved woods.
Here, their living eyes have been dulled by the splendor of glittering holy images of saints,

[p. 256]

there, their glorious bodies shine in glittering gold and shimmering silk.
How all human honor has degenerated into the modesty of money and phantoms of saints!
But one day Mother will touch the hearts of men and proclaim their humanity,
And you, dear child, will be her Apostle.' -
In silence they left their dear woods of Vicarino.

II

Inspired Matter.

Charis grew up in beauty and wisdom, hidden from people. When she became a woman, her parents died a short time apart, and she was left without relatives.
There was great sorrow in her heart for the death of her father and mother, But also great joy, because she felt the Earth rejoicing within her: prepare yourself, my Charis, now you will be my Apostle.
And she went to the silent woods of Vicarino and hid herself there for many days - for in holy silence alone speaks the loud voice of the Earth.
And this the Earth said to her:
'My Charis, people have forgotten that the Earth is alive. They talk about spiritualities, because they no longer know the glories of animate matter. Because they murdered my cleanest fabric with stamps of money.
Corpses of murdered matter that was once animated and alive: these are their shining coins, money and with them they buy love.
Once all thinkers knew how to honor animate matter.
Oh, when those ancient thinkers pondered, the first, whose thoughts were found worthy by the rigors of Time, to continue to shine through all the ages!
People now call those ancients naive, because to them everything was water or air or earth or fire.
But to them all matter was animated natural matter.

[p. 257]

Didn't Master Thales say that the stones too are full of soul and that

everything is full of divine life?
And now all inspiration has died to lifeless money.
But, my dear Charis, the Ancients revive again in their youngest children.
Once again the song swells in the realms of human thought: Alleluia, even
the stones live.
Who can sing along to that jubilant song of life?
Those who keep their inspiration, their love, far away from money and
everything that can be bought with counted cents.
They will learn to live and love to the tips of their fingers. Their love of soul
and body will be one mighty life.
For all matter is animated that is not cold to money. Blessed are the people
who can love again far from the moribund cold of money.
Where is the woman who dares to say: whatever she can buy, my love
cannot be bought for tons of gold!
Blessed be that woman, for she gives the Earth new life. Where is the man
who can say: and if I die without love, I would not want paid love!
Blessed be that man, for he gives the Earth new life. Where are the
children born from the creation embrace of living, loving people!
Blessed, blessed, those children! They fill the Earth again
with animated matter.
Give birth, mothers, give birth to children of love! That their eyes sparkle
with life,
That their mouths laugh with life,
That their hands wave with life,
That their feet skip with the floating step of life. Give birth, mothers, give
birth to children of love!’

Soul-sensuality.

Charis went from city to city, proclaiming the good news of the Earth,
teaching the glories of animate matter.

[p. 258]

But the spiritual teachers, seeing that many were listening to her words,
warned their flocks:
‘Charis is a materialist and very sensual, for she despises all spiritual
things.’
And they delivered very learned arguments and edifying sermons about
spirit and matter.
Then many who listened to Charis became confused and said:
‘The learned say that you despise the spirit. We want to know if they speak
the truth.’

Charis replied:
‘Have the wisest sages ever been able to tell us what spirit is and what
matter is?
And have the wisest sages not taught us that spirit and matter are one?
How then shall I honor the spirit if I despise matter?
But I know why their cunning intellect must contradict me.
The intellect does not love, and therefore it cannot distinguish lies from
truth.

The intellect only understands, and just as understandable as the truth is, so too is the lie.

The creative heart, however, loves, and the lie is not as lovable as the truth.

He who loves knows the truth. And only the creative heart can love.

They accuse me of being sensual because I want to see the spirit in matter.

But they must find their senses very important, who know nothing better to do than to restrain them.

I do not find my senses so important.

Do you know what is important?

What is important is what is eternal, and all things are multicolored acts of one eternity.

Therefore, everything is equally important, and because everything is equally important, nothing is important.

This the royal soul of every person knows, and that is why it plays.

What else would it do with unimportant things but play?

[p. 259]

This is the nature of souls: to play with what belongs to the senses, with swirling lines, with colors that laugh and ponder, with tones that rejoice and mourn.

This play is her sensuality, her soul's sensuality.

This play is beautiful and powerful because it is Love. This is how Adam and Eve played when they were naked and not yet ashamed from fear of being insignificant.

This is how all humble souls play.

Do not make laws for her play, soulless imitators of great spirits, who hide your emptiness under weighty robes.

Do not say that this is allowed and that is forbidden in the blissful soul's play—for you cannot play.

You are too unhappy, too empty, and too proud to be like a child, who plays.'

From that time on, many stopped listening to Charis, for they had always heard important things said about human souls, and play is not important. But those who remained faithful to her began to praise her less and love her more.

And Charis was happier than before.

Living Purity.

The spiritual teachers noticed that many no longer came to listen to Charis, because she did not proclaim anything important about human souls.

They smiled their well-satisfied smiles and nodded contentedly.

And they said to one another: 'Now we must appeal to chastity, then Charis will lose even more young followers. After all, chastity is held in public esteem.'

And when Charis spoke again about the glories of the spirited matter, an elder, respected by respectable people, questioned her:

'You speak quite nicely about things that simple people do not

understand. But your listeners want to know one thing for sure: tell us, what do you think of chastity?’

Charis replied:

‘Praised be the chastity of you and your friends!

[p. 260]

What else is your chastity but shame over the nakedness of your body? And well do you to be ashamed of your body’s nakedness. For your body is soulless and disgusting to all who can see the life of the soul. I see no soul laughing in the laughter of your mouth. I see no soul crying in the tears of your eyes. I feel no soul trembling in the grasp of your hand. Your body eats and drinks like cattle, but no soul-life trembles in your nerves, muscles, and flesh. You are disgusted by the carcasses of animals that rot once animal life has departed. But my soul is disgusted by your body, for all human life has departed from it. As the carcasses of animals appear to you, so your bodies appear as corpses to my soul. Praised be the shame of you and your friends! Bury your body and bind it tightly in thick clothing: for I see rotting in your flesh.’

When Charis had spoken thus, many felt offended and left her; Charis said to those who remained loyal:

‘Let them go: they are corpses drifting away from the current of our soul-life. If they stayed with us, our souls would suffocate in the stench of their rotting.’

Then a pale man with serious thinking eyes asked:

‘What is the soul?’

And she answered:

‘There was once a scholar who wanted to know what light was. He had seen the sun rise over fields and meadows and had seen the crops of the Earth shining in the beauty of light. But his heart was not satisfied, because his mind could not understand what light was. Therefore, he shut himself up in a dark cave and pondered day and night: what is light? And he did not want to see the light again until he understood it. He suspected much about the nature of light; but

[p. 261]

the more he speculated, the more unsatisfied his mind became, the more discontented his heart grew. But after years of pondering, when he left his cave, exhausted from contemplation, he had gone blind. And the Earth said to him: ‘I had given you eyes to see the light, and you did not use them. Therefore, I have closed your eyes: I always close the eyes of those who dwell in darkness. For anyone who does not use my gifts is not worthy of my gifts.’

Beware, my friends, of the just punishment of the Earth. Just as light is to be seen by the eyes, so souls are to be loved by your heart. You feel the life of souls in the works of artists, in the looks of inspired people, and in everything that can live. Love the souls wherever you feel them—but forbid your cold mind from asking what they are. Otherwise, the Earth will close

your heart to the souls, and it will become blind to her beauty. And your whole body will become insensitive to the life of your own soul—and soulless like that of others.

This is what turns a human body into a mere eating animal body and a rotting human corpse: that the body loses its ability to feel its own soul. This is how humans die, even if the animal continues to eat: and the only chastity of a dead person is their burial in modest, dead clothes. Let your body live the life of your human soul. Let your body be the feeling, living garment of your soul.

That your soul may laugh in the laughter of your mouth,
That your soul may weep in the tears of your eyes,
That your soul may tremble in the grasp of your hand,
That your soul may shiver in all your nerves, muscles, and flesh.

Thus be your living purity!

From that day on, Charis was less praised but more loved. And she was happier than before.

[p. 262]

Male virtue.

And once again Charis said:

‘Now my soul will speak very openly; for those who soiled my words with dirty thoughts have gone away. To you, men, it wishes to speak living words that arise from the deepest abysses of the Earth. Once, women honored in you the warrior, who could hate and fight, but the glory of the warrior has long passed; soldiers today shoot at men they do not hate. Now noblewomen require other kinds of male honor, and they are right to do so.

What now makes a man into a nobleman? Oh men, no longer kill—Life trembles in the deepest abysses of the Earth: for Life, the Earth asks you for manly service. It asks you to bring inspiration to her coldest realms, where her life can only timidly creep. And what is colder than the cold speech of men? And what is more lifeless than the barren mind?

The speech of men is as marble, like a hewn rock, heartless and rough.

Inspire, oh men, inspire Thought! Let your souls chisel into the granite of human speech, until all that shows fragmentation of outdated thinking is crushed into powder, hew away with strong blows all that your soul hates in soulless intellect, until a form is created, a living image, your stony mind, an inspired image of a man’s soul.

That kind of work now makes a man into a nobleman: into an artist in marble thoughts, and for that work, the noblewoman will honor him.’

When Charis had spoken thus, she was silent for a while and looked at the

men with love. Then she said again:

‘I know you, my confidants; I know that you understand my soul.’

[p. 263]

Yet I say this with care in my heart: beware of false image-makers— for they are craftier than the craftiest woman. Do not trust your soul’s eyes alone when you consider their work: also examine it with strong soul-hands. For what is their elegant creation but pliable to the wishes of sickly women and malleable to the warmth of comforting earthly life?

I tell you this with care in my heart: do not fight against them— you will gain no warrior’s honor from these female-men. They give you only disgust and sickly nerves and poverty of labor. Wait patiently until their waxen creations melt— truly, the lukewarm tears of sickly women will help dissolve it.’

Then the men thought in their hearts: I wish I had the strength of Charis. She, however, saw their thoughts in their eyes and said:

‘My father gave me both female strength and male power, for he was great as a sculptor of Thought. He gave his strong spirit bone and blood and made it his wife. Blessed is the man who becomes a creator of children because he was a creator of himself!’

Female virtue.

And once again Charis said:

‘Now I wish to speak to you, women, living words that arise from the deepest abysses of the Earth:

Once, men cherished their adorned doll in you, for pleasure and relaxation, and rest and comfort after completed labor. But now some women also wish to be noble; I know that you are women of noble blood.

What now makes a woman into a noblewoman? Oh women, once you honored the warrior in your consort, and you did well to honor the warrior. But this now is the nobility of your blood: that you inherited warrior’s blood from old fighters.

[p. 264]

Now I call upon the noblewoman to become a warrior: she must vanquish something that no man has ever been able to defeat. I see the whole Earth tainted by the poison of a giant serpent; rid me of this serpent, oh women!

I name her by her deceptive name: she calls herself Honor. Her scales glisten with fat and her belly is bloated, for she is well-fed; she has thrived for thousands of years. She greedily consumes the blood of heroes; no hero has ever lived without her drinking from his blood. She also devours the poisonous ink from the pens of well-paid scribes. Most of all, she delights in devouring a loving heart: that is her finest delicacy.

I see long lines of people approaching her green head; two by two they advance, reverent and cautious, for they carry food on silver platters: offerings for the giant serpent. One by one they present their offerings, their blood, or their ink, or their hearts. The serpent greedily swallows it and licks the givers with a lascivious hiss.

Most of the offerers are women; some weep tears of emotion over their offerings—tears, after all, are also a favorite of the serpent: those who mix tears into their offerings receive a special lick. The scribes bring their own poisonous ink; they hold their hats in their hands and bow very politely, for they have great reverence for the serpent of Honor.

And the serpent continues to devour and slurp—oh women, who will kill this serpent for me? Many men have fought her, but she has swallowed them all: even the strongest men become weak at the hissing of Honor. Many women have fought her too, but she has devoured them all: for women were still consolation prizes for men, not warriors.

But now some women also want to be noble; I call to them: to battle, to battle against the serpent of Honor. Do not say that you cannot wield weapons; I tell you:

[p. 265]

You need no weapons—one well-placed kick from a woman's heel can be deadly. To battle, to battle, crush with your strong female heels the head of the giant serpent. This battle is your womanly virtue; for it, you will be honored by the nobleman.

I have spoken to noblemen and noblewomen. What more shall I say about their marriage? Plebeians pair and produce plebeians, and the whole Earth is filled with common people: common people of high and low ranks. * *

Create a kingly person, oh noble people, a kingly person wise enough to tame the foulest of commoners. Bear, noble mothers, bear a kingly person! Let his eyes pierce hearts and discern hearts of slaves and hearts of the free. Let his hand wield the sword for the liberation of the free and the subjugation of the slaves.

Let his soul glow with love for both the free and the slaves. Bear, noble mothers, bear a kingly person!'

III

In those days, the Christians were preparing to celebrate the festive commemoration of Jesus' triumph over death.

And Charis said to her young people:

'Let us also celebrate our Easter: the brotherly feast of all who believe in the power of Life.

My heart is drawn to the forests of Vicarino: I want to stay with them for just one day.

Come, let us walk to the woods of Vicarino: there we will celebrate our

Passover.' -

And together they set out before sunrise: the slumbering morning of a beautiful spring day.

And Charis' heart overflowed with joy:

'This walk to the silent forests of Vicarino is a sacred pilgrimage to me.

There my father created himself a nobleman, there his creative urge called my mother to womanhood, there their creation embrace conceived me.

[p. 266]

Every twig of creative Life trembles there, and the flight of birds is the wings of creative thoughts.'

And when they entered the woods, her eyes wept tears of happiness and her mouth wept words of happiness:

'Dear Earth, who are Mother to us all,

Blessed be your holy womb,

Your Life penetrate us,

Your Will be done in the coldest thoughts as in your fiercest depths,

To you we owe all the nourishment of our whole being, Forgive that our pride has reproached You, as we forgive all who offend us,

Teach us to know the futility of alluring ostentation, Deliver us from all delusions of grandeur. -

My dear children, this is how you will pray when people say: Charis is dead.'

Then her young people became sad and said:

'Do not speak of death now, we wanted to celebrate together the high tide of Life.'

But Charis replied:

'My dear children, the strong Life is not yet roaring with full force in your hearts.

This is how Life lives when it celebrates its strongest victory: it kisses its brother's kiss on what people call death.

Thus, in the high sunny skies, the royal bee celebrates her wedding - but he who created new life in her womb dies from his act of creation.

And people say: the strongest male bee captured his bride and kissed herself to death.

But I tell you this because I love you: as long as you cannot play with death, and as long as all death becomes your life, you cannot celebrate your supreme Festival of Life.

Strong Life wants strong victory - now death is grim and full of dangers: death wants to conquer Life,

An inspiration for joyful laughter in the grimness of all the dangers of death: that is Life's highest triumph.

Like a nursing mother is strong Life; the mother laughs at the teasing child, who screams with gluttony,

And she says: little tyrant, just force yourself and beat children's

[p. 267]

anger my full breasts; What else are you sucking from me than the overripe vital fluid?

It serves you, and is a burden to me, my perfectly healthy life: thus speaks the nursing mother, thus speaks the strong Life to all grim death.'

When Charis had spoken thus, from afar came the faint chimes of a little church where Christians were celebrating their Easter.

And the bell rang softly: 'Alleluia, Life conquers death, Alleluia, Alleluia.'

'Do you hear?' said Charis, 'they still remember what their Master once taught.

He also spoke words that welled up from the deepest abysses of the Earth - but those words were clouded by the poison of the giant snake.

She drank the Master's heroic blood and ate his heart and spewed her honorable filth in his words.

Kill me, women, kill me that giant snake. -

My children, the venom of the giant snake has a sweet taste when it spits it out in sacred words.

This is her trick: her poison always tastes of spirituality, and spirituality is sweet as sugar: a food for people with spoiled souls.

A tempting delicacy, bait for false prophets, who preach to weak, spoiled souls.

Beware, beware of false prophets! By this you will recognize them: they praise spiritual things, but they are poor in inspiration.

There is more soul in the bells of their churches than in their piteous preaching tones.

They preach spiritual love, but they cannot love - their words are poison of their love arms and envy: they want to kill your love.

They preach domestic happiness - but tell them: happiness does not want to come in cozy slippers, happiness requires wings to fly.

They preach love of the soul and despise the body - but ask them: what is love of the soul but love of the animate body?'

[p. 268]

- And softly the bell tolled again: Alleluia, Life conquers Death, Alleluia, Alleluia.

"All spirituality, my children, is capricious—and capricious are all beliefs that strive for the most spirituality. Beware of those who say: we know a new spirituality, the old one is worn out. I tell you: they have merely discovered a new whim of capricious, shallow humanity.

But deep, faithful, calm, and powerful is the Life of the Earth. See, the Earth knows no whims. It remains in its path, age after age, and in its womb, its creative power glows unfalteringly.

Its creative power, which vibrates in fields and meadows, sometimes flares up in anger, but without capricious instability, erupts from the mountains. This is a sign for you that Life truly ripens into new glory:

When the inspired matter is restored to honor, when noble people go to fields and meadows, to sow reverently, to plow reverently, to harvest

reverently,

When he who sows and plows and reaps can feel the joys and sorrows of
the Earth and lives in empathy with its own Earthly Life,

When artists mock all pomp and display, and dream of the simple Earth
and her unadorned, forgotten people,

When men honor women who dare to set their strong female heel upon the
giant serpent,

When women honor men who can preserve and reshape their cold intellect
into a hardened image of the man's soul,

Then know that Life itself is truly celebrating a glorious Easter feast."

And gently fading, the last tones of the bell sounded: Alleluia, Life
conquers Death, Alleluia, Alleluia.

Then all was quiet. Charis and her young followers remained silent for a
long time, for they felt how the Earth wished to speak new, great creation
words within them. ers death, Alleluia, Alleluia.

Then everything became quiet. Charis and her young
people also remained silent for a long time, because they felt how the Earth
wanted to speak new, great words of creation in them.

* * *

And so they were sunk in the depths of their souls, that they did not
perceive how a dark figure came to them,

[p. 269]

A tall old man, draped in black robes and leaning on a walking stick.

Charis was the first to notice him and said, "I recognize that man. My
father often spoke of him. He is the gray soul-shepherd of Vicarino: here is
a true Christian, with no deceit in him. His heart is uncertain, only certain
through the strength of others whom he honors. But he does not pose,
saying: I have enough of myself and my God."

The old man slowly approached them. His eyes asked shyly, and his fingers
nervously played with the three-cornered hat hanging from his long arm
beside his robe.

"Greetings, Reverend," said Charis. "A good angel has brought you to us
—you are among happy friends. We left the city to celebrate our
Resurrection feast here, for the city was too full of bad airs for our *Fresh-
Life Festival*."

The old man then smiled and said, "I praise your good taste. Where better
to celebrate Easter than in joyful spring air!"

He looked intently at Charis with large, questioning eyes, then suddenly laughed loudly:

"What a fool I've been! I didn't trust you at first. Those strangers in the woods during the highest Christian feast... I thought they must be atheists who don't go to church, who want nothing to do with the dear God and his Easter feast. But now that I see your eyes, I trust you. I have an understanding of eyes; that comes with my white hair. Yes, I can see it in your eyes: you celebrate Easter more beautifully than I do!"

And he sat down very comfortably among Charis and her young followers.

"I see your eyes asking," he continued, "why am I, an old man, in the woods at the height of Easter?"

I will tell you, friends. Once, a holy hermit named Theogenes lived here; he was my faithful friend for many years.

Now they say that he is dead and that he died in a large

[p. 270]

city as an apostate - and I don't know what to think of this.

I would so like to know the truth . I ask all the townspeople

I meet here - but no one has been able to tell me so far.

Oh, if I could hear the truth that he died a saint, I would

close my eyes in joy: I loved him, I love him, my friend Theogenes.'

His words vibrated with truth and Charis was deeply moved. She looked deeply into the old man's eyes and said:

'Yes, truly, a good angel brought you to us. So hear the joyful truth: Theogenes died holy.

I knew him, I closed his eyes and I prayed with him until his last hour.'

Then the old man jumped up with joy and forgot his walking stick: all his muscles were rejuvenated and full of joyful life.

'Then I will hasten to church to thank my dear Lord. Blessed be the holy day, which taught me that blessed truth.'

And he walked away quickly, waving and laughing from afar.

But when he was out of sight, Charis became very serious, and said to her young ones:

'You will ask me: Is that the truth? Have you told the truth to this old man?

Yes, children, I told the truth, the living truth. A new commandment I give you: the commandment of living truth.

If your truth is not deeper than that of the worldlings, you will not bless the living Earth.

You must speak the truth, says the worldling - but you may speak words without meaning and without love.

But I say to you, whoever speaks words that do not spring from his soul of love is a liar in his heart.

Is this your truth, that the sky is blue and the grass is green? Oh, such

truths also speak the worldlings and even the greatest villains.

I tell you: true words are words born of love and arousing love and happiness - for these words alone express our innermost being.

I tell you, if from a loving soul these words would...

[p. 271]

...speak: the sky is green and the grass is blue - those words would be living truth.'

Then Charis thought for a while and resumed:

'I told you very little about God - because he who dares to speak about God rarely tells the truth.

But this is the highest truth that was ever said about God: that God speaks in parables.

The Life of the Earth, my children, is God, and that God speaks in parables.

Parables of God are the sky and the trees and the flowers and everything that our eyes see and our ears hear.

Parables of God are also our words, and whoever feels his words as God's parables, he speaks the truth.

Lies are all empty talk - for they are not felt as God's likeness,

Lie is all judgment - for it is not felt in the likeness of God,

A lie is all the talk about incomprehensible Mystery - because whoever says: I am right, I know the Mystery - he does not feel his words as parables of God.

I give you a new commandment, the commandment of living truth: only speak words that you feel are parables of God.

Speak only words born of love and arousing love and happiness - and let your eyes testify to your truth.

Don't speak much, my children. He who speaks much makes a lot of noise with empty talk - and shouts over the silent language of the parables of God.'

The young people understood Charis and were silent in reverence: their moved hearts listened to the sky and the clouds and the trees.

And their souls tasted living truth.

* * *

Meanwhile it was noon, a warm, clear spring afternoon.

And silence reigned everywhere.

But suddenly Charis' young people saw that their Mistress had turned very pale.

[p. 272]

They were deeply shocked and surrounded her with questions and concerns.

But Charis said, smiling, "Did I not tell you that the strong Life kisses its brother's kiss upon what people call death?"

Then her followers wept and said, "Mistress, you must not die yet; how could we live the strong life without you?"

But Charis comforted them and said, "I taught you to love your Mother; what need have I for you now? I sowed you as a seed in the Earth: the care for your growth is now entrusted to her.

Now ask me nothing more, children—no human word must disturb what the Earth still wants to tell me."

The followers laid Charis on her beloved Earth and knelt silently beside her.

And silence prevailed all around as they watched Charis slowly close her eyes.

But suddenly the Earth trembled beneath their feet, and through all their limbs flowed a warm, tingling joy, and in their hearts, they felt the Earth singing her Easter song.

Allelujah, Allelujah!

It is day, it is day—

What makes the golden sun smile?

'The people kiss in the night,

But Sun and Earth in full day,

In the bright, clear day of life.'

It is day, it is day—

What makes the Earth's fair smile?

'My birth pains are fulfilled again,

O people, I laugh my creation's laugh,

My honorable, honorable creation's laugh.'

Nunspeet, Oct. 1906.